

PARTIJOS TVARKA IR TEISINGUMAS

Į S T A T A I

1. BENDROJI DALIS

1.1. Partija Tvarka ir teisingumas (toliau - Partija) yra Lietuvos Respublikos politinė partija, teigianti laisvos ir liberalios demokratinės visuomenės idėjas.

1.2. Savo veikloje partija vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos politinių partijų ir kitais įstatymais, teisės aktais, partijos programa bei šiais įstatais.

1.3. Partijos centrinė buveinė yra Vilniuje, Gedimino pr.10.

1.4. Partija yra viešasis juridinis asmuo.

2. VEIKLOS TIKSLAI IR BŪDAI

2.1. Partijos tikslai:

skatinti pilietinės visuomenės kūrimąsi Lietuvoje;

užtikrinti, kad asmens teisių - gyvybės, laisvės, lygybės ir nuosavybės - apsauga būtų pagrindinė politinės valdžios funkcija;

siekti moralios politinės veiklos;

skleisti liberalios demokratinės visuomenės idėjas.

2.2. Partija savo tikslų siekia :

įgyvendindama partijos politinę programą rinkimus laimėjusių savo atstovų veikla;

bendradarbiaudama su kitomis Lietuvos politinėmis partijomis bei organizacijomis;

dalyvaudama ar organizuodama Lietuvos Respublikos piliečių referendumus arba juos inicijuodama;

rengdama susirinkimus, konferencijas, seminarus, diskusijas ir kitus renginius;

kaupdama ir platindama analitinę medžiagą bei kitą informaciją apie Lietuvos Respublikos ir užsienio politinį gyvenimą;

teikdama informacinę ir metodinę paramą piliečiams, kurie pripažįsta partijos tikslus;

gindama savo narių ir skyrių teises.

2.3. Tarptautinėje politinėje veikloje partija dalyvauja Lietuvos Respublikos įstatymų ir tarptautinių teisės aktų nustatyta tvarka.

3. NARYSTĖ

3.1. Partijos nariais gali būti Lietuvos Respublikos piliečiai, sulaukę 18 metų. Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantys kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, sulaukę 18 metų ir nesantys kitų šalių partijų ar politinių organizacijų nariais, gali būti tik politinės partijos nariais.

3.2. Asmuo, norintis tapti partijos nariu ir turintis bent vieno partijos nario rekomendaciją, užpildo nustatytos formos prašymą, kuris yra pateikiamas skyriaus tarybai. Skyriaus taryba, ne ilgiau kaip vieną mėnesį svarščiusi prašymą, priima sprendimą dėl narystės. Skyriaus tarybai priėmus teigiamą sprendimą dėl narystės, asmuo sumoka stojamąjį 3 eurų bei 4 eurų metinį nario mokestį ir tampa partijos nariu. Valdybos nustatyta tvarka nariui išduodamas partijos nario bilietas ir ženklelis. Jei skyriaus taryba priima neigiamą sprendimą, jis gali būti apskundžiamas drausmės komisijai, kurios teikimu valdyba priima galutinį sprendimą. Partijos nariai registruojami partijos valdybos nustatyta tvarka. Metinis nario mokestis sumokamas skyriaus išdininkui iki gegužės mėnesio.

Narys, pateikęs motyvuotą prašymą, gali pereiti į kitą partijos skyrių. Apie tai jis raštu informuoja savo skyriaus tarybą, kuri per 7 dienas nario dokumentus perduoda naujojo skyriaus tarybai ir išbraukia narį iš savo skyriaus sąrašo. Naujojo skyriaus taryba įtraukia prašymą pateikusį narį į savo skyriaus narių sąrašą. Perėjęs į kitą skyrių narys metinio nario mokesčio už tuos metus nemoka, jei jį jau buvo sumokėjęs.

3.3. Partijos nario teisės :

3.3.1. rinkti ir būti išrinktam į visus partijos organus;

3.3.2. teikti siūlymus ir gauti atsakymus;

3.3.3. siūlyti partijos kandidatus ir būti iškeltam partijos kandidatu į valstybės bei vietos valdžios ir valdymo institucijas;

3.3.4. dalyvauti visų partijos organų posėdžiuose;

3.3.5. kreiptis į partijos organus dėl teisinės, moralinės ir kitokios paramos;

3.3.6. išstoti iš partijos;

3.3.7. sustabdyti savo narystę partijoje;

3.3.8. susipažinti su partijos bei jos organų priimtais dokumentais;

3.3.9. burtis į frakcijas, klubus ir kitas organizacijas;

3.3.10 sumokėjus metinį nario mokestį už einamuosius metus, mokėti savanorišką nario mokestį, kurio dydis neribojamas.

3.4. Partijos nario pareigos :

3.4.1. dalyvauti partijos veikloje, laikytis partijos įstatų, įgyvendinti jos programą bei partijos organų sprendimus;

3.4.2. nario veikla neturi prieštarauti partijos organų sprendimams;

3.4.3. neveikti prieš kitą partijos narį ar nedaryti partijai kitokios žalos;

3.4.4. laiku mokėti metinį nario mokestį.

3.5. Narystė partijoje gali būti sustabdyta raštišku nario prašymu. Narys išstoja iš partijos, apie tai raštu pranešęs savo skyriaus tarybai.

3.6. Skyriaus taryba arba partijos valdyba drausmės komisijos teikimu turi teisę motyvuotu sprendimu pašalinti iš partijos bet kurį skyriuje įregistruotą narį arba sustabdyti jo narystę partijoje dėl tokių priežasčių:

3.6.1. už elgesį ar agitaciją, nesuderinamą su partijos tikslais, partijos organų sprendimais, programa, įstatais;

3.6.2. už įstatymų ar drausmės pažeidimus, kurie kenkia ar gali pakenkti partijai;

3.6.3. vienus metus nesumokėjus metinio nario mokesčio.

3.7. Partijos narys turi teisę per 30 dienų apskųsti drausmės komisijai skyriaus tarybos arba partijos valdybos sprendimą pašalinti jį arba sustabdyti jo narystę partijoje. Drausmės komisija teikia siūlymą partijos tarybai. Artimiausiame posėdyje taryba priima galutinį sprendimą. Apskundus sprendimą, skyriaus tarybos ar partijos valdybos sprendimas galioja.

3.8. Narys, sustabdęs savo narystę arba kurio narystė yra sustabdyta, netenka partijoje visų teisių, išskyrus teisę kreiptis į partijos valdybą ar tarybą dėl narystės atkūrimo arba nutraukimo. Šis narys privalo laikytis partijos įstatų.

3.9. Skyriaus tarybos ar partijos valdybos sprendime dėl narystės sustabdymo turi būti nurodyta kokiam laikui tarpinui sustabdoma narystė arba aplinkybės, kuriomis narystė bus atkurta.

3.10. Aukoti partijai ir politinių kampanijų dalyviams gali asmenys, nurodyti įstatyme. Garbės nario vardas partijoje yra suteikiamas partijos valdybos sprendimu už ypatingus nuopelnus partijai.

Partijos rėmėjai ir garbės nariai gali dalyvauti partijos renginiuose ir veikloje be balso teisės. Rėmėjai ir garbės nariai registruojami partijos skyriuose atskiruose sąrašuose. Ypatingai pasižymėjusiems partijos nariams, garbės nariams ar rėmėjams valdybos patvirtinta tvarka ir sprendimu yra įteikiami aukso ar sidabro ženklai.

3.11. Frakcija yra partijos narių susivienijimas, grįstas bendromis pažiūromis į partijos politinę veiklą. Frakcijos veikia pagal savo veiklos nuostatus, kurie neturi prieštarauti šiems įstatams. Partijos narys gali priklausyti tik vienai frakcijai. Partijos narių veikla frakcijoje negali prieštarauti įstatams. Frakciją sudaro ne mažiau kaip 3 nariai. Frakcija registruojama partijos valdyboje pagal rašytinį ne mažiau kaip 3 partijos narių prašymą dėl frakcijos sukūrimo.

3.12. Klubai ir kiti susivienijimai jungia partijos narius profesiniu, bendrų interesų ar kitokiu pagrindu, nesusijusiu su partijos politine veikla. Klubai ir panašūs dariniai veikia pagal savo veiklos nuostatus, kurie neturi prieštarauti partijos įstatams.

3.13. Partijoje valdybos sprendimu yra įkuriami dalykiniai komitetai. Pirmininko teikimu dalykinių komitetų pirmininkų, jų pavaduotojų kandidatūros bei jų teikiamų komitetų veiklos nuostatai yra tvirtinami partijos valdyboje.

4. STRUKTŪRA

4.1. Partijos struktūriniai padaliniai yra jos skyriai.

4.2. Skyrius savo iniciatyva ar valdybos sprendimu įkuriamas savivaldybių teritorijose arba vienmandatėse Seimo rinkimų apygardose. Skyrius ribas nustato valdyba. Skyrius nustatyta tvarka registruojamas valdyboje. Valdyba savo sprendimu gali nutraukti skyriaus veiklą. Skyrius gali turėti poskyrius.

4.3. Skyrių veiklos tikslai ir uždaviniai:

4.3.1. organizuoti ir vienyti skyriaus narius bendrai veiklai įgyvendinant partijos tikslus ir programą;

4.3.2 plėtoti ir skleisti laisvos pilietinės visuomenės idėjas partijoje bei visuomenėje;

4.3.3. organizuoti ir rengti rinkimų kampanijas;

4.3.4. plėtoti partijos ir skyriaus ryšius su visuomene;

4.3.5. palaikyti nuolatinis ryšius su skyriaus teritorijoje išrinktais partijos Seimo nariais bei atitinkamų savivaldybių tarybų nariais, remti jų veiklą.

4.4. Skyriaus organai yra: skyriaus susirinkimas arba konferencija, taryba ir pirmininkas.

4.5. Aukščiausias skyriaus organas yra skyriaus narių susirinkimas arba konferencija. Skyriaus narių susirinkimus arba konferencijas ne rečiau kaip kartą per pusę metų šaukia skyriaus pirmininkas arba partijos valdyba. Skyriaus pirmininkas turi sušaukti susirinkimą arba konferenciją, jeigu to reikalauja ne mažiau kaip 1/3 skyriaus narių. Skyriaus susirinkimo sprendimai yra teisėti, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė skyriaus narių, o konferencijoje-daugiau kaip pusė narių atstovų. Susirinkimo arba konferencijos sprendimai priimami jame dalyvavusių narių balsų dauguma.

4.5.1 Skyriuose, kuriuose daugiau kaip 200 narių gali būti organizuojamos konferencijos. Į konferenciją atstovai renkami santykiu 1 nuo 5 narių.

4.6. Skyriaus susirinkimas arba konferencija:

4.6.1. priima ir keičia skyriaus statutą;

4.6.2. tvirtina skyriaus tarybos ataskaitą;

4.6.3. renka skyriaus pirmininką, skyriaus pirmininko teikimu tvirtina pirmininko pavaduotoją (-us) ir sekretorių. Skyriaus pirmininkas renkamas 2 metų laikotarpiui. Skyriaus pirmininkas gali būti atstatydas skyriaus susirinkimo arba partijos valdybos sprendimu. Renkant ar atstatydinant skyriaus pirmininką, skyriaus susirinkime turi dalyvauti įgaliotas partijos valdybos atstovas. Išskirtiniais atvejais, skyriaus pirmininkui netekus savo įgaliojimų, valdyba arba prezidiumas gali paskirti laikinai einantį skyriaus pirmininko pareigas;

4.6.4. renka išdininką ir revizorių;

4.6.5. svarsto kitus iš anksto paskelbtus darbotvarkės klausimus;

4.6.6. formuoja kandidatų sąrašus vietos savivaldybių tarybų rinkimams arba paveda tai atlikti skyriaus tarybai ir teikia juos tvirtinti partijos valdybai. Tais atvejais, kai savivaldybės teritorijoje yra daugiau nei vienas skyrius, kandidatų sąrašus formuoja ir teikia tvirtinti partijos valdybai savivaldybės koordinacinė taryba, atsižvelgdama į skyrių siūlymus;

4.6.7. teikia valdybai siūlymus dėl koalicijų, bendrų sąrašų su kitų partijų vietiniais skyriais sudarymo;

4.6.8. svarsto ir teikia siūlymus valdybai dėl kandidatų į Lietuvos Respublikos Seimo narius sąrašo sudarymo bei dėl kandidatų vienmandatėse rinkimų apygardose iškėlimo;

4.6.9. svarsto siūlymus kitiems partijos skyriams;

4.6.10. renka skyriaus atstovus į koordinacines tarybas partijos tarybos nustatyta tvarka, atsižvelgiant į skyrių skaičių ir narių skaičių skyriuose;

4.6.11. nagrinėja partijos narių, išrinktų savivaldybių tarybų nariais, pateiktą informaciją apie rinkimų programos įgyvendinimo rezultatus;

4.6.12. skiria skyriaus atstovą (atstovus) į partijos tarybą šių įstatų 5.13. punkte nustatytais atvejais;

4.6.13. renka skyriaus atstovus partijos kongreso dalyviais partijos valdybos nustatyta tvarka.

4.7. Skyriaus tarybą sudaro skyriaus pirmininkas, pirmininko pavaduotojas (-ai), išdininkas bei kiti skyriaus susirinkimo išrinkti nariai.

4.8. Skyriaus taryba :

4.8.1. svarsto visus politinius klausimus pagal savo kompetenciją;

4.8.2. priima ir šalina narius;

4.8.3. registruoja klubus ir kitus narių susivienijimus;

4.8.4. skyriaus susirinkimo pavedimu sudaro kandidatų sąrašus vietos savivaldybių tarybų rinkimams.

4.9. Skyriaus taryba gali perduoti partijos valdybai spręsti skyriuje kilusius ginčus.

4.10. Skyriui vadovauja skyriaus pirmininkas, jam nesant - pavaduotojas. Skyriaus valdymo organų nutarimus pasirašo skyriaus pirmininkas ir sekretorius, o finansinius ir išdininkas.

4.11. Skyriaus valdymo organų finansinę veiklą kontroliuoja skyriaus revizorius skyriaus statuto nustatyta tvarka.

4.12. Skyrių veiklai koordinuoti apskrityse yra sudaromos apskričių koordinacinės tarybos. Apskričių koordinacines tarybas sudaro apskričių teritorijose esančių skyrių pirmininkai ir atstovai pagal skyrių dydį. Apskričių koordinacinių tarybų veiklą organizuoja apskričių koordinacinių tarybų pirmininkai, kurių kandidatūras, atsižvelgiant į skyrių siūlymus, tvirtina partijos valdyba. Apskričių koordinacinių tarybų veiklos reglamentus tvirtina partijos valdyba.

Apskritis koordinacinė taryba:

4.12.1. teikia siūlymus apskrities institucijoms dėl jų veiklos;

4.12.2. koordinuoja bendrą partijos skyrių veiklą apskrityje;

4.12.3. koordinuoja partijos renginius apskrityje;

4.12.4. organizuoja keitimąsi informacija tarp partijos skyrių apskrityje;

4.12.5. organizuoja rinkimų štabų darbą.

4.13. Savivaldybių teritorijose, kuriose yra daugiau kaip vienas skyrius, iš šių skyrių pirmininkų ir skyrių atstovų sudaromos savivaldybių koordinacinės tarybos. Savivaldybių koordinacinių tarybų pirmininkų kandidatūras, atsižvelgiant į skyrių siūlymus, tvirtina partijos valdyba. Savivaldybių koordinacinių tarybų sudarymo tvarką bei veiklos reglamentus tvirtina partijos valdyba.

Savivaldybės koordinacinė taryba:

4.13.1. teikia siūlymus savivaldybės institucijoms dėl jų veiklos;

4.13.2. įstatų nustatytais atvejais sudaro kandidatų į savivaldybės tarybą sąrašus;

4.13.3. koordinuoja bendrą partijos skyrių veiklą savivaldybėje;

4.13.4. koordinuoja partijos renginius savivaldybėje;

4.13.5. organizuoja keitimąsi informacija tarp partijos skyrių savivaldybėje;

4.13.6. organizuoja rinkimų štabų darbą.

4.14. Skyriai registruojami partijos valdyboje. Skyriai registruojami, jeigu juose yra ne mažiau kaip 3 partijos nariai.

4.15. Partija gali steigti filialus, atstovybes ir kitus struktūrinius padalinius. Partijos filialai, atstovybės ir kiti struktūriniai padaliniai nėra juridiniai asmenys. Politinės partijos filialai ir atstovybės veikia pagal partijos valdybos patvirtintus nuostatus.

5. VALDYMAS

5. Partijos valdymo organai yra: vienasmenis valdymo organas - pirmininkas ir kolegialus valdymo organas - valdyba. Kiti partijos organai: kongresas, taryba ir prezidiumas.

KONGRESAS

5.1. Kongresas yra aukščiausias partijos atstovaujamas organas, kuris:

5.1.1. tvirtina kongreso darbotvarkę, renka posėdžių pirmininkus, sekretoriata, balsų skaičiavimo bei mandatų komisijas;

5.1.2. priima ar keičia partijos įstatus;

5.1.3. tvirtina ar keičia arba įgalioja tarybą tvirtinti partijos programas;

5.1.4. tvirtina ar atšaukia partijos valdybos narius:

5.1.5. šių įstatų nustatyta tvarka tvirtina ar atšaukia partijos pirmininką. Pirmininko teikimu tvirtina ar atšaukia pirmininko pavaduotojus ir drausmės komisijos pirmininką;

5.1.6. 2/3 balsų dauguma priima sprendimus dėl partijos reorganizavimo ar likvidavimo, partijos pavadinimo pakeitimo;

5.1.7. išklauso ir įvertina tarybos, pirmininko ir kontrolės komisijos pirmininko ataskaitas;

5.1.8. turi teisę panaikinti ar pakeisti kitų partijos valdymo organų sprendimus;

5.1.9. šiuose įstatuose numatytais atvejais sprendžia kitus partijos veiklos klausimus bei klausimus, kurie nepriskirti kitiems partijos valdymo organams;

5.1.10. patvirtina stojamąjį ir metinį nario mokestį;

5.1.11. renka drausmės komisijos narius ir tvirtina drausmės komisijos veiklos reglamentą bei įgaliojimus;

5.1.12. pirmininko teikimu, 2 metų kadencijos laikotarpiui renka kontrolės komisiją;

5.1.13. valdybos teikimu tvirtina arba įgalioja tarybą tvirtinti partijos kandidatų į Europos Parlamento narius sąrašą, kandidatų į Lietuvos Respublikos Seimo narius sąrašą daugiamandatėje rinkimų apygardoje ir kandidatus į Lietuvos Respublikos Seimo narius vienmandatėse rinkimų apygardose;

5.1.14. valdybos teikimu priima sprendimus arba įgalioja tarybą priimti sprendimus dėl partijos dalyvavimo koalicijose;

5.1.15. tarybos teikimu tvirtina partijos kandidatą į Lietuvos Respublikos Prezidento postą arba įgalioja tai atlikti partijos tarybą;

5.1.16. valdybos teikimu tvirtina tarybos veiklos reglamentą.

5.2. Kongresas šaukiamas ne rečiau kaip kartą per metus. Kongresą šaukia partijos pirmininkas. Kongreso šaukimo iniciatyvos teisę taip pat turi 1/3 visų partijos narių, 1/2 visų registruotų skyrių arba taryba. Šių įstatų 5.7. punkte numatytu atveju kongresą šaukia valdyba. Už kongreso parengiamuosius ir organizacinius darbus atsakinga valdyba.

5.3. Pranešimą apie rengiamą kongresą ir išankstinę darbotvarkę valdyba išsiunčia kiekvienam skyriui ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki kongreso dienos. Per 15 dienų skyriai gali pateikti valdybai siūlymus dėl darbotvarkės papildymo, kuriuos valdyba turi apsvarstyti ir spręsti, ar tikslinga įtraukti klausimus į kongreso darbotvarkę. Jei šaukiamas neeilinis kongresas, valdyba privalo įtraukti į darbotvarkę visus iniciatorių siūlomus klausimus, o pranešimą apie rengiamą kongresą ir darbotvarkę išsiųsti kiekvienam skyriui ne vėliau kaip prieš 45 dienas.

5.4. Kongresą sudaro partijos skyrių narių susirinkimuose išrinkti atstovai (toliau - Kongreso dalyviai). Kongreso dalyvių kvotą, atsižvelgiant į partijos skyriaus narių skaičių pagal aritmetinį proporcinį principą, nustato valdyba. Kongreso dalyviai taip pat yra partijos valdybos, tarybos, drausmės bei kontrolės komisijų nariai ir dalykinių komitetų pirmininkai.

5.5. Kongreso sprendimai priimami slaptu ar atviru balsavimu paprasta kongrese dalyvaujančių kongreso dalyvių balsų dauguma, išskyrus įstatų 5.1.6.; 5.7.; punktuose apibrėžtus atvejus. Kongresas gali priimti sprendimus, jei jame dalyvauja daugiau kaip pusė visų deleguotų kongreso dalyvių. Kongreso sprendimai įsigalioja nuo jų priėmimo momento, jeigu LR įstatymai nenumato kitaip.

PIRMININKAS

5.6. Vienasmenis valdymo organas - pirmininkas yra partijos vadovas, kuris:

5.6.1. atstovauja partijai santykiuose su Lietuvos Respublikos valdžios ir visuomeninėmis institucijomis, Lietuvos, užsienio šalių bei tarptautinėmis organizacijomis;

5.6.2. teikia kongresui savo pavaduotojų ir drausmės komisijos pirmininko kandidatūras;

5.6.3. tarybai pritarus, sustabdo valdybos nario ar pavaduotojo įgaliojimus;

5.6.4. pirmininkauja valdybos posėdžiams ir pasirašo jų nutarimus;

5.6.5. šaukia partijos kongresą, rengia ir teikia kongresui ir tarybai ataskaitas apie partijos veiklą.

5.7. Pirmininką 2 metų kadencijai partijos nariai renka tiesiogiai, pagal tarybos patvirtintą tvarką, likus iki kadencijos pabaigos ne mažiau kaip šešioms mėnesiams. Kandidatas į partijos pirmininkus, partijos nariu turi būti ne trumpiau nei du metus. Kongresas 2/3 dalyvaujančiųjų balsų dauguma turi teisę atšaukti pirmininko įgaliojimus, nepasibaigus kadencijai. Pirmininko įgaliojimai taip pat pasibaigia pirmininkui atsistatydinus ir/ar išstojus iš partijos. Šiais atvejais organizuojami nauji pirmininko rinkimai pagal tarybos patvirtintą tvarką, išrinktas pirmininkas patvirtinamas neeiliniame kongrese.

5.8. Pirmininko pavaduotojus pirmininko teikimu tvirtina kongresas. Jei pirmininkas laikinai negali eiti pareigų, jo pareigas perima pirmasis pavaduotojas. Pirmininkui atsistatydinus iki kito pirmininko išrinkimo jo pareigas atlieka valdybos paskirtas vienas iš pirmininko pavaduotojų. Pavaduotojų įgaliojimai baigiasi atšaukus pirmininką, kongresui pirmininko teikimu atšaukus atitinkamus pavaduotojus ar jiems atsistatydinus. Šiuo atveju taryba pirmininko teikimu laikinai skiria pirmininko pavaduotojus į iki artimiausio

kongreso atsilaisvinusias vietas. Pirmininko pavaduotojai atsako už partijos pirmininko paskirtas veiklos sritis. Pirmininkas gali skirti savo patarėjus.

TARYBA

5.9. Tarp kongresų taryba yra aukščiausias partijos organas, kuris:

5.9.1. tvirtina ar teikia kongresui partijos veiklos planus ir ataskaitas;

5.9.2. tvirtina partijos pirmininko rinkimų tvarką.

5.9.3. kontroliuoja valdybos veiklą, tvirtina ir keičia jos veiklos reglamentą, kartą per pusmetį išklauso valdybos ataskaitą, tvirtina valdybos narių rinkimo tvarką;

5.9.4 tvirtina apskričių ir savivaldybių koordinacinių tarybų pirmininkų kandidatūras;

5.9.5. nustato kandidatų į Europos Parlamento, LR Seimo bei savivaldybių tarybų narius sąrašų sudarymo tvarką;

5.9.6. skelbia partijos kongreso darbotvarkę, datą ir vietą;

5.9.7. drausmės komisijos siūlymu, partijos valdybos teikimu gali sustabdyti valdybos nario ar pavaduotojo įgaliojimus;

5.9.8. vykdo kitus kongreso įgaliojimus, jeigu kongresas yra pavadęs.

5.10. Tarybai pirmininkauja partijos pirmininko paskirtas pirmininko pavaduotojas.

5.11. Tarybos posėdžius ne rečiau kaip kartą per pusę metų šaukia partijos pirmininkas. Jis privalo sušaukti tarybos posėdį, jei to reikalauja 1/3 tarybos narių. Sprendimai taryboje priimami paprasta balsų dauguma dalyvaujant daugiau kaip pusei visų tarybos narių.

5.12. Taryba yra atskaitinga kongresui.

5.13. Tarybą sudaro skyrių pirmininkai, partijos valdybos nariai, dalykinių komitetų pirmininkai, drausmės komisijos pirmininkas, partijos Seimo frakcijos nariai, jei jie yra partijos nariais. Skyrių atstovavimas taryboje didėja vienu atstovu nuo kiekvieno 400-ojo skyriaus nario.

VALDYBA

5.14. Kolegialus valdymo organas - valdyba yra partijos politinis-organizacinis valdymo organas. Valdybą sudaro: Prezidiumas ir dešimt, pagal tarybos patvirtintą tvarką, tiesiogiai skyriuose išrinktų narių.

Valdyba:

5.14.1. teikia tarybai tvirtinti savo veiklos reglamentą;

5.14.2. vykdo kongreso nustatytą partijos politiką, programą bei kitus kongreso sprendimus;

5.14.3. rengia partijos politines programas bei kitus dokumentus ir teikia juos tvirtinti kongresui;

5.14.4. atlieka parengiamuosius ir organizacinius kongreso sušaukimo darbus, nustato kongreso dalyvių kvotas;

5.14.5. tvirtina ir teikia Vyriausiajai rinkimų komisijai ir apygardų rinkimų komisijoms dalyvavimo rinkimuose paraiškas;

5.14.6. planuoja ir organizuoja partijos renginius, tvirtina planus ir kontroliuoja jų vykdymą;

5.14.7. palaiko ryšius su Lietuvos Respublikos, užsienio ir tarptautinėmis organizacijomis;

5.14.8. rengia ir tvirtina partijos lėšų ir turto disponavimo tvarką; tvirtina tarpines ir galutines finansines ataskaitas;

5.14.9. pirmininko teikimu tvirtina partijos atsakingąjį sekretorių, sekretoriato darbo reglamentą, atsakingojo sekretoriaus pareiginius nuostatus;

5.14.10 sudaro partijos dalykinius komitetus, pirmininko teikimu tvirtina komitetų pirmininkus, jų pavaduotojus bei jų teikiamus komitetų veiklos nuostatus;

5.14.11. sudaro ir teikia kongresui arba kongresui įgaliojus tarybai tvirtinti partijos kandidatų į Europos Parlamento narius bei Lietuvos Respublikos Seimo narių sąrašus ir kandidatus vienmandatėse apygardose, teikia siūlymus kongresui arba kongresui įgaliojus tarybai dėl šio sąrašo sujungimo su kitų partijų kandidatų sąrašais, siūlo tarybai partijos kandidatą (kandidatus) į Lietuvos Respublikos Prezidento postą;

5.14.12. nustato skyrių ribas, steigia ir nustatyta tvarka registruoja partijos skyrius bei nutraukia jų veiklą, registruoja frakcijas;

5.14.13. organizuoja konsultacijas su kitomis politinėmis partijomis dėl galimo bendradarbiavimo;

5.14.14. ne rečiau kaip kartą per pusę metų teikia tarybai valdybos veiklos ataskaitas;

5.14.15. organizuoja tarybos veiklą;

5.14.16. atsako už finansinės atskaitomybės sudarymą, duomenų ir dokumentų pateikimą juridinių asmenų registrai, pranešimą juridinio asmens dalyviams apie esminius įvykius, turinčius reikšmės juridinio asmens veiklai, juridinio asmens veiklos organizavimą, juridinio asmens dalyvių apskaitą, jei kitaip nenumatyta Politinių partijų įstatyme ar partijos įstatuose, sprendžia kitus partijos veiklos klausimus, kurių negali spręsti kiti partijos organai.

5.14.17. teikia kongresui tvirtinti tarybos veiklos reglamentą;

5.14.18. tvirtina prezidiumo veiklos reglamentą;

5.14.19. tvirtina kontrolės komisijos veiklos reglamentą;

5.14.20. tvirtina apskričių ir savivaldybių koordinacinių tarybų veiklos reglamentus

5.14.21. motyvuotu sprendimu šalina iš partijos, sustabdo ar atstato bet kurio partijos nario narystę, sustabdo ar atstato skyriaus pirmininko įgaliojimus, skiria laikinai einantį skyriaus pirmininko pareigas;

5.14.22. nustato stojančiųjų į partiją rekomendacijos, prašymo ir anketos formas, partijos bilieto ir ženklelio išdavimo tvarką.

5.14.23. tvirtina partijos etatinių pareigybių skaičių ir nustato jų apmokėjimo tvarką.

5.14.24. kartą per ketvirtį išklauso ir įvertina partijos pirmininko pavaduotojų, valdybos narių, koordinacinių tarybų pirmininkų, dalykinių komitetų pirmininkų bei partijos atsakingojo sekretoriaus veiklos ataskaitas.

5.14.25. Saugo dokumentus ir kitą informaciją apie savo turtą ir veiklą taip, kad kiekvienas turintis teisinį interesą asmuo bet kada galėtų gauti visapusišką informaciją apie to asmens turtines teises ir pareigas.

5.14.26. Keičia buveinės vietą.

5.15. Valdybos posėdžiuose su balsu teise dalyvauja 10 apskričių koordinacinių tarybų pirmininkai, Vilniaus ir Kauno savivaldybių koordinacinių tarybų pirmininkai, partijos atsakingasis sekretorius bei partijos Seimo frakcijos nariai, jeigu jie yra partijos nariais.

5.16. Partijos pirmininkas vadovauja valdybai, organizuoja jos darbą bei pirmininkauja jos posėdžiuose.

5.17. Valdybos posėdžius ne rečiau kaip kartą per pusę metų savo arba pusės valdybos narių iniciatyva šaukia partijos pirmininkas.

5.18. Sprendimai valdyboje priimami atviru balsavimu paprasta balsų dauguma. Valdyba gali priimti sprendimus, jei dalyvauja daugiau kaip pusė visų valdybos narių. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia partijos pirmininko balsas. Jei partijos pirmininko nėra ar jis nedalyvauja priimant sprendimą, balsams pasidalijus po lygiai sprendimas laikomas nepriimtu.

5.19. Valdybos kadencija sutampa su partijos pirmininko kadencija. Pirmininkui netekus įgaliojimų anksčiau laiko, neeiliniame kongrese tvirtinama nauja valdyba.

PREZIDIUMAS

5.20. Partijos prezidiumas laikotarpyje tarp valdybos posėdžių sprendžia partijos politinių nuostatų įgyvendinimo ir veiklos klausimus;

5.21. Prezidiumą sudaro partijos pirmininkas, pavaduotojai ir partijos Seimo frakcijos seniūnas, jei jis yra partijos narys.

5.22. Prezidiumas dirba pagal valdybos patvirtintą veiklos reglamentą.

5.23. Prezidiumas teikia valdybai kandidatus į Lietuvos Respublikos Seimo narius vienmandatėse rinkimų apygardose.

5.24. Prezidiumas teikia valdybai kandidatus į Europos Parlamentą, narius bei kandidatus į Lietuvos Respublikos Seimo narius daugiamentatėje rinkimų apygardoje.

6. SEKRETORIATAS

6.1. Partijos einamuosius reikalus tvarko sekretoriatas. Sekretoriatas dirba pagal valdybos patvirtintą darbo reglamentą.

6.2. Sekretoriatui vadovauja, priima į darbą ir atleidžia jo darbuotojus, tvirtina partijos pareigybių skaičių ir nustato jų apmokėjimo tvarką partijos atsakingasis sekretorius. Atsakingasis sekretorius sudaro ir pasirašo sutartis bei pasirašo buhalterinės apskaitos dokumentus vadovaujantis LR teisės aktais. Valdybai nepatvirtinus atsakingojo sekretoriaus, jo funkcijas atlieka vienas iš partijos pirmininko pavaduotojų.

7. KONTROLĖS KOMISIJA

7.1. Kongreso išrinkta kontrolės komisija:

7.1.1. renka savo pirmininką;

7.1.2. dirba pagal savo priimtą ir valdybos patvirtintą veiklos reglamentą;

7.1.3. kontroliuoja partijos organų ūkinę ir finansinę veiklą;

7.1.4. vykdo atskirus valdybos pavedimus;

7.1.5. kartą per metus teikia ataskaitą partijos kongresui.

7.2. Kontrolės komisijos narys negali būti kitų partijos organų nariu.

7.3. Partijos skyrių revizoriai nėra pavaldūs partijos kontrolės komisijai.

7.4. Partijos organai kontrolės komisijai privalo teikti reikiamą pagalbą ir informaciją, kuri padėtų komisijos veiklai.

8. DRAUSMĖS KOMISIJA

8.1. Drausmės komisija yra įstatų laikymosi priežiūros, konfliktų ir ginčų tarp partijos padalinių, organų bei narių sprendimo organas, renkamas 2 metų kadencijos laikotarpiui.

8.2. Drausmės komisijos pirmininką partijos pirmininko teikimu tvirtina partijos kongresas. Drausmės komisijos nariai yra renkami partijos kongrese.

8.3. Drausmės komisijos veiklos reglamentą ir įgaliojimus tvirtina kongresas.

9. TEISINĖ PADĖTIS

9.1. Partija turi antspaudą, savarankišką išdą bei sąskaitas.

9.2. Partija ir jos skyriai gali užsiimti leidybine ir kita teisėta veikla.

9.3. Valdybos, tarybos ir kontrolės komisijos dokumentai tvirtinami partijos antspaudu.

9.4. Partija turi kongreso patvirtintą simboliką:

vėliavą, kurios mėlyname fone pavaizduotas auksinės spalvos erelis, naguose laikantis ąžuolo lapų vainiką. Vainiko centre patalpintos raidės "TT", o apačioje - Gedimino stulpai. Tarp erelio sparnų lanku išdėstytos keturios penkiakampės žvaigždės. Partijos simbolikoje gali būti užrašas "Tauta ir Tėvynė".

10. TURTAS IR LĖŠOS

10.1. Partija įstatuose numatytiems tikslams įgyvendinti naudoja lėšas, gali turėti trumpalaikio ir ilgalaikio turto.

10.2. Partijos lėšas sudaro:

- narių mokesčiai ir įnašai;
- aukos (politinės kampanijos laikotarpiu);
- leidybos veiklos pajamos;
- kitos teisėtos pajamos.

10.3. Partija gali gauti lėšų ar kitokio turto iš tarptautinių organizacijų, nevalstybinių organizacijų bei fondų ir asmenų tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

10.4. 3 Eur iš partijos nario metinio (perregistravimo) mokesčio atitenka atitinkamam partijos skyriui, o 1 Eur - partijai. Už partijos nario stojamąjį mokestį išduodamas nario bilietas bei ženklelis.

10.4.1. Politines pareigas (politinio (asmeninio) pasitikėjimo ar rinkimų keliu įgytas) užimantiems partijos nariams nustatomas 5 proc. metinis nario mokestis nuo atlyginimo, užmokesčio ar kitų pajamų (atskaičius mokesčius), kuriuos jis gauna už politines pareigas, bet nemažiau 15 EUR. 100 proc. mokesčio paliekama tam skyriui, kuriam priklauso politines pareigas užimantis narys.

10.5. Partijos turtas ir lėšos negali būti skirstomos jos nariams.

11. PARTIJOS VEIKLOS PABAIGA

11.1. Partija pasibaigia (reorganizuojama ar likviduojama) LR Civilinio kodekso nustatyta tvarka kongreso sprendimu, priimtu 2/3 kongreso dalyvių balsų dauguma.

11.2. Jeigu per šešis mėnesius nuo to laiko, kai partijoje liko mažiau negu du tūkstančiai narių, partijos kongresas nenusprendžia jos reorganizuoti, partija likviduojama. Kongresas sudaro likvidavimo komisiją, kuri sprendžia partijos lėšų ir turto panaudojimo klausimus įstatymų nustatyta tvarka.